

SOS ЗА НОМО OBESUS

ТРЕТИ МЕЖДУНАРОДЕН СИМПОЗИУМ ПО АДИПОБИОЛОГИЯ И АДИПОФАРМАКОЛОГИЯ

Д-р Елка Попова, д-р Веселка Николова, д-р Ружа Панчева и д-р Георги Чалдъков

МБАЛ, Бургас и Медицински университет, Варна

Когато някой казвал на Диоген, че животът е тежък, той отговарял: Животът не е тежък, тежко е да живееш болен.

Преди много години Диоген (412-323 пр. Хр.) е казал „Аз съм гражданин на света“. От 80-те години на миналия век Номо obesus (затлъстялият човек) повтаря тези думи на древния гръцки философ. Въпреки че сега вниманието на лекари и учени е повече насочено към болестотворната (патогенетичната) роля на натрупването на мастна (адипозна) тъкан около вътрешните органи*, един от показателите за затлъстяване е body mass index (BMI – индекс на телесната маса) – стойността на теглото в килограми, разделено на височината в метри на квадрат (kg/m^2) – когато резултатът е над 30, човек е затлъстял.** Затлъстяването (обезитас) е болест, която води до развитие на много други болести, едни от тях сърдечнометаболитните болести - атеросклероза, хипертония,

диабет тип 2, метаболитен синдром и техните усложнения – сърдечен инфаркт и мозъчен инсулт. По данни на СЗО около 19 милиона човека в света умират годишно от тези болести. В света има над 1 милиард хора с наднормено тегло (BMI 25-30), около 400 милиона от които са затлъстели. В Европа живеят около 700 милиона човека, от тях 130 милиона затлъстели и 400 милиона с наднормено тегло. Жителите на САЩ са най-големите дебеланковци в света – средният BMI на американците е около 28. Затова сенатори и журналисти в САЩ все по-често обсъждат: “These are fat times in politics”, “The politics of fat”, “Fat tax”, “Is Al Gore too fat?” - в България не сме чули някой да е запитал „Толкова дебел ли е Бойко Борисов?“ И „How obesity threatens Bulgaria’s future“ (Как затлъстяването влияе на бъдещето на България). В България има адипобиология (наука за мастната тъкан и болестите, свързани с нея), но няма адипополитика – има дебелите политици, които не обръщат внимание на дебелите и с диабет и хипертония деца, нито на възрастните, умиращи от инсулти и инфаркти. Нито на учените, работещи в адипобиологията на сърдечнометаболитните болести. И всичко това „в лицето“ на повече от тревожната статистика: при население 7 милиона и половина, около 75 хиляди българи умират годишно от тези болести!

Третият международен симпозиум по адипобиология и адипофармакология, организиран от Българското дружество по клетъчна биология, се проведе на 25-27 октомври 2012 г. в зала „Петя Дубарова“ на Културния център „Морско казино“ в Бургас. Това беше научно събитие на световно равнище, съчетано с бургаски сантимент и романтика (председателят на Дружеството е бургаслия от 1940 г.).

Симпозиумът се организира с интелектуалното и финансово сътрудничество на Община Бургас, Международната федерация по клетъчна биология и Българското дружество по белодробни болести. И лично с подкрепата на кмета на община Бургас Димитър Николов - той показва забележителна добронаучност за разлика от министрите на образованието, науката и здравето, Комисията по здравеопазване на Народното събрание, и фармацевтичните фирми, работещи в България.

Учени с много висок ВМІ (brain mass index – индекс на мозъчното тегло) от 17 страни: Мексико, САЩ, Канада, Румъния, Холандия, Израел, Италия, Словакия, Австрия, Украйна, Сърбия, Испания, Гърция, Дания, Индия, Молдова и България - представиха 33 state-of-the-science (SOS) лекции за съвременните концепции за клетъчните и молекулни механизми и за лечението на сърдечно-метаболитните и други болести, свързани с нарушения на функциите на адипозната тъкан - тумори/рак, чернодробни, бъбречни, ставни и не-

вродегенеративни болести. Тези SOS – лекции на високо ниво на науката - бяха стимулиращи любознанието уроци и за младите учени и студенти, посетили симпозиума. Надяваме се, че те ще бъдат SOS (••• – – – •••) за Homo obesus, който ще се чуе от българските политици (и бизнесмени) и те ще сътрудничат ефективно - финансово и приоритетно - с учените в изследванията им на сърдечно-метаболитните и други болести, от които много често, дори най-често в света умират хората, които ги избират – многострадалните българи.

Защото качеството на здравето и живота – съкровено човешко право - е най-важното, която трябва вършат политиците. Затова приемането на световно известни учени, писатели и артисти в кабинетите на политици е по-достойно и по-престижно, отколкото приемането на поп певци от съседни и далечни страни. В честотния речник на политиците думите „здравеопазване“, „училище“ и „университет“ трябва да са много преди „магистрали“ и „футбол“, което означава, че ще ги виждаме по-често в научните лаборатории и симпозиуми, отколкото по футболни игрища и тенис кортове – и държавата ще инвестира приоритетно в здравеопазването, образованието и науката. Иначе държавата ще продължава да страда от кризата на йерархия на ценности (йерархиопатия). И българите ще продължаваме да сме най-болните и най-бедните хора в Европа. Наистина „тежко е да живееш болен“ и необразован.

Четвъртият международен симпозиум по адипобиология и адипофармакология ще се проведе през 2015 г. в Букурещ, Румъния – организиран от Българското дружество по клетъчна биология и Румънския национален институт по диабет „Николае Паулеску“ (Паулеску е първият откривател на инсулина).

цента от жените и 60 процента от мъжете са СОЗО (слаб отвън, затлъстят отвътре) – стойностите на индекса на телесна маса са нормални (20-25 kg/m²), нормална е и обиколката на талия (жени под 80 см, мъже – под 94 см), но СОЗО имат натрупване на мастна тъкан около вътрешните органи.”

Таблица 1. Локализация на мастната тъкан на човек: варианти+

* Д-р Джими Бел е професор по образна и молекулярна медицина в Център по клинични науки в болницата Hammersmith на Медицински факултет на Имперския колеж в Лондон. В едно интервю, той каза: „Бъдейки слаб, не означава, че не си затлъстят. Ние изследвахме 800 човека с MRI с цел да видим разпределението на мастната тъкан в цялото тяло на човека. Установихме, че около 45 про-

СОЗО**	слаб отвън, затлъстят отвътре
СОСО****	слаб отвън, слаб отвътре
ЗОЗО*	затлъстят отвън, затлъстят отвътре
ЗОСО***	затлъстят отвън, слаб отвътре

+ Както за хотелите, броят на звездите означава качество, в случая - качество на здравето. Следователно, бъдете СОСО! Главното послание от тези изследвания е: независимо дали сте външно слаби или дебели, помолете семейния си лекар да ви насочи към клиника за сканиране на мастната тъкан с ехограф или MRI. Така ще разберете кой точно сте вие: СОЗО, СОСО, ЗОЗО или ЗОСО?

**

Таблица 2. Тегло на човек и стойности на BMI

Тегло (kg/m ²)	BMI
Поднормено	16 - 18.5
Нормално	18.5 - 25
Наднормено	25 - 30
Средно затлъстяване	30 - 35
Тежко затлъстяване	35 - 40
Много тежко затлъстяване	над 40

поръчай сега

(Не)обикновените животни

Чавдар Черников

Може би мислите, че знаем всичко за царството на животните? Донякъде е така, но донякъде. В тази книга ще намерите изложени с удивителна компетентност и лекота толкова непознати ви и невероятни факти от животинския свят, че духът на откривателя ще се събуди у всеки от вас, а възхищението ви пред великото чудо на живота ще набере непознати сили.